

Ефективному засвоєнню іноземної мови в освітньому просторі закладу вищої освіти сприяє активне використання кейсів, створених на основі відеофрагментів, відеокліпів із зарубіжних та вітчизняних кінофільмів, які відтворюють ситуації майбутньої професійної діяльності чи міжособистісного спілкування. Вони допомагають більш глибокому розумінню того, що вивчається; дозволяють здобувачам освіти здійснювати концептуальний взаємозв'язок між теорією і реальними прикладами; прискорюють темп закріплення отриманих професійних знань.

Для кращого засвоєння іноземної мови в освітньому просторі закладу вищої освіти доцільним є прослуховування аудіокасет, перегляд відеофільмів, проведення науково-методичних прес-конференцій, бесід за круглим столом, складання діалогів з обговоренням та відстоюванням протилежних точок зору проведення ділових ігор з теми, що вивчається, застосування мозкового штурму, парних інтерв'ю, обміну думками тощо.

Створення іншомовного освітнього простору в закладі вищої освіти забезпечує продумане використання таких принципів вивчення іноземної мови: принципу діяльнісного характеру навчання, принципу комунікативної спрямованості навчання, принципу ситуативності й тематичної організації навчального матеріалу, принципу соціокультурного спрямування освітнього процесу, принципу інтегрованого навчання всіх видів мовленнєвої діяльності.

Сучасні підходи до формування іншомовного освітнього простору в закладах вищої освіти останнім часом посідають усе важливіше місце в навчанні іноземних мов, тому що вони спрямовані на досягнення нових освітніх ідеалів – створення цілісної системи знань і вмінь особистості, розвиток її творчих здібностей та потенційних можливостей, іншомовної комунікативної компетентності, тобто досконале знання і вживання мови в суспільному середовищі, професійній діяльності і міжособистісному спілкуванні.

Неля Кузнєцова

канд. педаг. наук, доцент

КЗВО “Одеська академія неперервної освіти”;

Ірина Аннієнкова

д-р педаг. наук, доцент

Одеського національного університету імені І. І. Мечникова

ОСНОВНІ ПРОЦЕДУРИ МОНІТОРИНГУ ЯКОСТІ НАВЧАННЯ ТА ВИКЛАДАННЯ У ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Ключові слова: процедури моніторингу якості освіти; інструментарій моніторингу; навчання та викладання.

Сутність проблеми, стан її дослідження. Моніторинг якості навчання і викладання у закладах вищої освіти набуває особливої значущості у контексті акредитації освітніх програм. Його необхідність передбачена критерієм 4 – Навчання і викладання за освітньою програмою; критерієм 8 – внутрішнє забезпечення якості освітньої програми; деякими підкритеріями інших критеріїв оцінювання якості освітньої програми [2]. Актуальність питань, пов'язаних з інструментарієм моніторингу якості навчання і викладання у ЗВО, посилюється в контексті розбудови систем внутрішнього забезпечення якості освіти та діяльності Центрів забезпечення якості освіти.

Методологія, методи та дослідницькі інструменти. Дослідження проводиться згідно парадигми студентоцентрованості, що передбачає заохочення здобувачів вищої освіти до ролі автономних і відповідальних суб'єктів освітнього процесу; створення освітнього середовища, орієнтованого на задоволення потреб та інтересів здобувачів вищої освіти, зокрема, надання можливостей для формування індивідуальної освітньої траєкторії; побудову освітнього процесу на засадах взаємної поваги і партнерства між учасниками освітнього процесу [1]. При розробці інструментарію моніторингу якості навчання і викладання дотримуємось Стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG), зокрема, принципу fitness for purpose («придатність до цілей»), відповідно до якого методи навчання і викладання мають відповідати заявленим програмним результатам навчання [3].

Висновки та результати дослідження. До основних процедур моніторингу якості навчання і викладання відносимо: систематичний перегляд і оновлення освітніх програм; систематичне оновлення навчальних, робочих програм, силабусів і навчально-методичного забезпечення; моніторинг організаційно-педагогічних аспектів освітнього процесу. Інструментарієм моніторингу є: анкети «Якість освітньої програми», «Якість освітнього процесу», опитувальник для інтерв'ю, з метою поглиблення і деталізації отриманої інформації. Форми анкет проходять належну процедуру розроблення і апробації (пілотування), з метою забезпечення їх валідності і надійності. Використовуємо форми із закритими та відкритими варіантами відповіді. Для закритих питань використовуються як дихотомічна форма («Чи реалізується за Вашою ОП вільний вибір дисциплін?», «Чи достатній обсяг практичної підготовки, закладений в ОП?»), так і шкальна («Я маю можливість вільно вибирати навчальні дисципліни», «Я отримую детальний відгук (зворотній зв'язок) про мою роботу»), що дозволяє з'ясувати не тільки наявність у

респондентів тієї чи іншої ознаки, а інтенсивність прояву конкретної якості, наприклад, можливості вільного вибору освітніх компонентів.

До інструментарію моніторингу якості викладання крім вищезазначеного додаємо спеціальну Анкету опитування здобувачів вищої освіти щодо якості викладання. Опитування проводиться щосеместрово перед сесією. Оцінювання діяльності викладачів здійснюється за п'ятибальною шкалою за параметрами: організація освітнього процесу; фахова гнучкість, уміння зробити освітній процес цікавим та ефективним; комунікативна культура. Декілька питань сформульовані як закриті альтернативні: «Викладач ознайомив Вас із списком рекомендованої літератури до курсу?», «Чи практикували Ви списування під час самостійних письмових робіт?», «Чи перевіряє викладач вчасно Ваші письмові роботи?». Крім анкетування важливими процедурами моніторингу якості викладання є відвідування і обговорення відкритих занять НПП, аналіз використання методів і результатів наукових досліджень і сучасних практик у відповідній галузі в процесі викладання, опитування випускників освітньої програми.

Список використаних джерел

1. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 №1556-18. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
2. Про затвердження Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти : Наказ Міністерства освіти і науки України 11 липня 2019 року № 977. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0880-19>.
3. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG). Київ: ТОВ «ЦС», 2015. 32 с.

Юлія Зячук

канд. педаг. наук, доцент

Львівського національного університету імені Івана Франка

СТРАТЕГІЇ ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ ІНСТИТУЦІЙНОГО РІВНЯ: ПРИКЛАД ЛЬВІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА

Ключові слова: вища освіта, інтернаціоналізація, рівні інтернаціоналізації, інституційний рівень інтернаціоналізації, стратегії.

Сутність проблеми, стан її дослідження. Інтернаціоналізація вищої освіти привертає сьогодні значну увагу дослідників та учасників простору